

Naiset teollisuudessa

Nainen ei ole meidän päivinämmekään kodinkoru, päättäen hallituksen tiedonannoista, joista ilmenee, että tässä maassa on 2,400,000 naista aljamerkityssä teollisuuden palveluksessa. Noin puolet tästä summasta on alaikäisiä tyttöjä 14—16 vuoden välillä.

Naistyöläisten lukumäärä edelläänmainitun tiedonannon mukaan vuoden 1916 jälkeen on kohonnut seuraavasti:

Rauta ja terästeollisuudessa 40 pros. koneeteollisuudessa 200 pros. puutöissä 100 pros.

Sodan ajalla joutui naisia yleensä teollisuuden palvelukseen huomattava määrä. Jälkeen sodan on jossain määrin naistyöläisiä vähennetty (verrattuna yleiseen työssä olevaan lukumäärään) mutta vieläkin ei voitane sanoa, että naiset ovat vain "perhettä ja kotia" varten, kuten kapitalistiluokan kauniit sanat tapavat kuulua.

Nyt kun työttömyys on ääretön joka alalla, saavat naiset taas tuntea samaa hyvyttä kun teollisuudessa työskennelleet miehetkin, nimittäin työttömyydestä johtunutta puutetta ja kurjuutta. Näin ollen ei työläisnainen joutaisi lepäämään myöskään taistellessa työvän oikeuksien puo-

että anova käsi oli Karjalastakin Amerikkaan ulotettava. Meistä Amerikan suomalaisista työläisistä riippuu, toimimmeko niin, että Karjalan raatajat saavat jatkuvaa rohkeutta ja innostusta taistelussaan. Meidän pienikin apumme on oleva helle rohkaisevana solidarisuuden osotuksena.

Toverit, kerätkää vaate, kenkiä, elintarve- y. m. paketteja Karjalaan lähetettäväksi. Kerätkäämme niin paljo, että saamme New Yorkista Karjalaan OMAN AVUSTUSLAIVAN. Saanimmehan me niin paljo tavaraa kokoon, jos todella kaikki teemme parhaamme.

Eri työvänjärjestöille, osuuskautpoille, y. m. on lähetetty kopio tästä kirjelmästä, toivomuksella että ryhdytään heti AUTTAMAAN. Koettakaa, toverit, siis kaikkialla avustaa tätä keräystä. Järjestäkää paikkakunnillenne komiteoita, jotka huolehtivat keräyksestä ja tavarointien New Yorkiin lähittämisestä. Komiteoitien sihteerit saavat Karjalan Toimistolta osoitteen jolla tavarat voi lähettää. Ne yksityiset toverit, jolla ei ole tilaisuutta lähettää lahjojaan tämän järjestyksen perusteella, voivat pikkupaketit lähettää osotteella: Y. Halonen, 771 39 st., Brooklyn, N. Y. Isommista lähetyskeskistä on tiedusteltava lähemmin. Ne toverit taas, jotka haluavat lähettää elintarve- y. m. lahjotukset rahassa, voivat lähettää rahansa osotteella: Y. Halonen, 110 W. 40 St., Room 506 New York, N. Y. New Yorkissa on tilaisuus ostaa sekä elintarpeita, kenkiä että vaatetavaraa päivän halvimmillahinnoilla.

Karjalan toverit tarvitsevat nyt pikailta apua. Näyttäkäämme toverit kaikkialla, että osaamme näyttää TEON solidarisuutta. Tavaralähetystykistä, y. m. sen yhteydessä olevista asioista saa lähempiä tietoja kirjoittamalla, osotteella: Karelian Bureau, 110 W. 40 st., New York City.

Toveritervehdyksin,

Karjalan Toimisto.

lesta, vallankumouksen jouduttamiseksi, sillä kaikki tilanteet, huonot ja hyvät, koskevat yhtä kipeästi työläisnaisia kuin miestakin.

ULKOMAILTA**Shaljaminin kehoitus kaikille**

Maailmankuulu venäläinen laulaja Fjodor Shaljamin on lähettänyt seuraavan avoimen kirjeen kaikkien maiden kansoille:

"Se oli Tiflisissä vuosina 1891—92, juuri siihen aikaan, jolloin koleera raivosi Volgan varilla ja Kaukasiassa. Minä pakenin koleeraa Bakuun.

Olin silloin 18-vuotias ja pidin itseäni jo pitemmän aikaa "itsenäisenä henkilönä." Totuin kaikkiin mahdollisiin puutteisiin, jotka tavallisesti tulevat näitten "itsenäisten henkilöitten" osalle, jotka jo 15 vuotiaana lähtevät vanhempiensa kodista viettämään "itsenäistä" elämää.

Mutta erästä kärsimystä tuolta vuodelta en unohda milloinkaan nim. nälkää. Kohtalo suvaitsi asettaa minut kasvot kasvoja vastaan "tuota köyhien ystävää" vastaan.

Turhaan etsin työtä tuossa vierassa kaupungissa. Aika kului päivästä toiseen. Ei minkäänlaisia tuttavuuksia, ei mitään ystäviä. Ja vaikka kinkut ja muut herkut riippuivat erilaisten puotien ikkunoilla ja tuoreen leivän nälkääkiihoitava tuoksu, joka saattaisi tehdä hullun, tunkeutui leipäpuodeista, olivat risaiset taskuni rikki, enkä voinut ostaa edes leivänhiventä.

Kerjätä en voinut. Olin jotain, joka esti minut siitä — minä häpesin. Koetin nukkua niin paljon kuin mahdollista. Se oli ainoa pelastus nälän sietämättömyydestä tuskista.

Ja nyt näinä päivinä, jolloin nälkä vierailee miljoonien ihmisten luona, palautan mieleeni varhaisemmat ikävät elämykseni. Sydäntäni ahdistaa, sieluni raastaa.

Ystävät, muistakaa, ettei nälkä aiheuta vain ruumiillisia kärsimyksiä, se vahingoittaa myöskin sielua. Apuun! Avustakaa nälkäänäkeviä ihmisiä kaikin käytettävissä olevin keinoin!" — TUT.

Roland Holstin kirje pietarilaisille työläisnaisille

Kansainvälisessä kommunistinaisten kongressissa Moskovassa ollut tunnettu hollantilainen kirjailija Roland Holst on kirjoittanut tervehdyksen pietarilaisille työläisnaisille, jossa lausuu:

Rakkaat toverit!

Vallankumouksen alusta lähtien meidän pieni ryhmämme taistelevia kommunistinaisia on Hollannissa seurannut palavalla mieltymyksellä venäläisten naistoverien itsenäistä työskentelyä ja ensisijassa työläisnaisen toimintaa punaisessa Pietarissa, josta on tullut koko maailman proletariaatille vallankumouksen symboli.

Meidän maassamme ovat kaikki työläisnaiset vielä kahdenlaisen orjuuden painostamina: porvariston yhteiskuntajärjestelmän. Heidän näköpiirinsä on äärimmäisen ahdas, heidän toivomuksensa eivät ulotu sen pitemmälle olosuhteitten ja elämän parantamisessa kuin että kerjäläiset ja huolet vähensivät.

Venäjän vallankumous on avannut uudelleen toiveet koko maailman kärsivien joukkojen, niin naisten kuin miestenkin vapautumisesta. Ensimmäisen kerran me voimme propakanda-

Liikkeenhoitajan Nurkka**TOVERITTAREN TILAAILLE**

Nykyisen Toverittaren levitysryntäyksen päämääränä on saada Toverittaren tilaajamäärä kohoamaan viiteentoista tuhanteen. Ryntäyksen aikana olemme huomanneet, että asiamiehet tekevät tehtävänsä kiitettävällä tavalla. Mutta on paljon paikkakuntia joissa ei vielä ole järjestetty asiamiehiä ja siellä tulisi tilaajain pitää huoli itsensä lehden uudistuksesta. Eikä ainoastaan oman lehensä uudistuksesta, vaan myöskin hankkia uusia tilauksia sellaisilta tuttaviltaan ja naapureiltaan joille ei vielä tule Toveritarta. Tällainen velvollisuus jää jokaiselle sosialistisen lehden lukijalle, huolimatta siitä vaikka pyritäänkin järjestämään ja on jo järjestetty kutakuinkin kiinteä ja tehoisa asiamiesverkko. On muistettava, että sosialistisen tietoisuuden levittäminen ei käy liikaa nopeasti vaikka nyt jo jokainen työläinen olisi lehtemme lukija. Siis jokainen Toverittaren lukija, auttamaan asiamiehiämme.

TOVERITTAREN TILAUSTEN HANKINNASSA ON VERRATTOMANA APUNA ERIKOINEN KIRJAPALKINTO JONKA ANNAMME JOKAISESTA KOKO VUOSIKERRAN UDESTA- JA UUDISTUS TILAUksesta. Tilaus palkkiona annamme Toverittaren nykyisen toimittajan Helmi Mattson'in kirjoittaman runoteoksen VAPAUTTA VARROTESSA. Kirjan arvo yksin olisi jo 75 senttiä jos sitä rahalla myytäisiin, mutta kyseessä olevan runoteoksen omistajaksi pääsee ainoastaan sillä ehdolla, että tilaa Toverittaren vuodeksi, ei mitenkään muuten.

Tämä on parhain tarjous Toverittaren lukijoille mitä koskaan olemme olleet tilaisuudessa tarjoamaan! Toveritar on varman sosialistisen kantansa ja vaihtelevan sekä pirteän sisältönsä kautta saavuttanut laajan lukijakuntansa jakamattoman suosion ja sen lisäksi vielä erikois palkkiona kirjan jossa runokielellä tulkitaan meitä ennen eläneen- ja tämänpäiväisen maailman proletariaatin kokemuksia ja tunteita yhäti jatkuvassa luokkataistelussa. Tätä tarjousta ei pidä kenenkään Toverittaren lukijan jättää käyttämättä hyväkseen.

Tilatkaa Toveritarta ja uudistakaa entiset tilauksenne.

Tilaukset on lähetettävä seuraavasti: Keskipiirissä Työmiehen konttoriin; Idässä Eteenpäin konttoriin; Canadassa Vapauden konttoriin ja Lännellä suoraan Toverittaren konttoriin, Box 99, Astoria, Oregon.

työssä osoittaa, miten nainen sorrosta vapauduttuaan uskaltaa ja omaa oikeuden henkilökohtaiseen yhteiskunnalliseen työhön, johon jokainen nainen on yhtä oikeutettu kuin mieskin.

Selostukset siitä, mitä Venäjällä tehdään naisten ja lapsien hyväksi, ovat sitä, mitä Venäjällä tekevät itse työläisnaiset, selostukset tästä uudesta itsenäisestä, sankarillisesta toimelaisuudesta tulevat tekemään suuremman vaikutuksen meidän naisiimme ja pakottavat heitä heräämään vuosisataisesta unestaan.

Nyt, kun minulla itselläni on ollut tilaisuus tulla vakuutetuksi tästä ihanaasta älyn, tarmon ja kyvyn voimien kukkimisesta työläisnaisen keskuudessa. Venäjällä, kun minun uskoni naisen täydelliseen vapauttamiseen proletariaatin diktatuurin kautta lujittui, ryhtyessäni työhön, tulen voimakkaammin ja ahkerammin kuin koskaan ennen herättämään työläisnaisia vallankumoukselliseen tietoisuuteen ja palavalla innolla työskentelemään porvariston voimien tuhoamiseksi.

Kolmannen Internationalen naissihteeristön julistus

"Elämämme on nälkäelämä; te kuulette hädän luisten sormien kolkuttavan ovellemme: sairaus ja huulet astuvat jokapäiväisinä vieralaa matalan kynnyksen yli.

Mutta missä löytää pakolainen lämpöisen lieden, missä jaetaan viimeisen leivänkannikka nälkäisten kansa, missä löytyy aina jokin vaatkapale kokonaan alastoman verhoksi?

Teidän luonanne, te kolme maailman työtekevät äidilliset naiset!

Venäjällä ei hätä koskuta vain ovile; Venäjällä on nälkä ja kurjuus rakana retkahtanut talonpoikain majan ja työläisten hokkeleiden ylle. Sen hirvittävä viitsaus kohtaa 25 miljoonaa ihmistä, 6 ja puolta miljoonaa lasta.

Mikäli olette lukutaitoisia, työtekevät vaimot kautta maailman, sikäli lukekaa viimeisestä sanomalehtiperien riekaleesta kuvauksia Venäjän nälkäänäkevään hädästä.

Huomatkaamme, että taivas on kaiken aiheuttaja, ankara, sateeton tyyly, kuten se tänä kesänä on ollut.

Ottakaamme huomioon, että vihanäyttämät mässäävät kullan ja rahan kärkevät, miellen estää kiihkeän sosialistisen uutisrakennustyön, ovat kieltäneet vallankumouksellista Venäjältä kaiken avun, eivät antaneet vasaroita eivätkä nauvoja, ei auroja eikä vetureita, eivät lähettäneet kemikalioita eivätkä kirjoja.

Voimme oikeudella ja kohtuudella väittää, että riistäjät, kaikkien maiden kapitalistit ovat syyppäät Venäjän hirvittävään hätään; syyppäät si-